

Erik Werlauff

Selskabsret

10. udgave

Erik Werlauff

Selskabsret

10. udgave/1. oplag

© Karnov Group Denmark A/S, København 2016

ISBN 978-87-619-3835-0

Omslag: Axel Lurland, Ljungbyhed

Sats og tryk: Specialtrykkeriet Viborg

Mekanisk, fotografisk eller anden gengivelse
af denne bog eller dele af den er ikke tilladt
ifølge gældende dansk lov om ophavsret.
Alle rettigheder forbeholdes.

Indhold

Forkortelser 23

Kapitel 1 Den juridiske person – kapital­selskaber og personselskaber 23

1. Juridisk personlighed 23
2. Kapital­selskaber og personselskaber – og begrebet »kapital­selskab« fra 2010 og 2013 27
3. Hvem er selskabets »stakeholders« (interessenter) – shareholder value, corporate governance og samfundsansvar, CSR 29
 - 3.1. Shareholder value 29
 - 3.2. Corporate governance – god selskabsledelse i børsnoterede selskaber 31
 - 3.3. Selskabers samfundsansvar, CSR 42

Kapitel 2 Hvordan opstod selskabsretten? – EU-reglernes betydning; hvornår anvendes dansk og hvornår fremmed ret? 43

1. Assyrerne, romerretten og selskabsretten 43
2. Udviklingen i Europa fra 1200- og 1400-tallet 44
3. De danske handelskompagnier i 1600-tallet 44
4. Aktieselskabsloven af 1917 45
5. Aktieselskabsloven af 1930 46
6. Krenchels udkast 1942 47
7. Betænkninger 1964 og 1969. Aktieselskabsloven af 1973 – og trådene til tiden fra 2010 og frem 47
8. Selskabsreformen 2010 med justeringer 2013 og senere 49
9. EU-forskrifter 51
 - 9.1. Primær EU-ret (Funktionstraktaten, TEUF) 51
 - 9.2. Sekundær EU-ret (direktiver og forordninger) 55
10. Selskabers nationalitet. International selskabsret 58
 - 10.1. Hvilken nationalitet har selskabet? – Om begrebet »selskabsstatuttet« 58
 - 10.2. Hvilket lands lovgivning anvendes? 59

Kapitel 3 De forskellige retsformer og valget mellem dem 63

1. Enkeltmandsvirksomhed 63
2. Interessentskab og andet ansvarligt selskab 64
 - 2.1. Interessentskab 64

INDHOLD

- 2.2. Joint venture 79
- 2.3. Europæisk firmagruppe 83
- 3. Kommanditselskab, herunder partnerselskab 85
 - 3.1. Fælles principper for alle kommanditselskaber 85
 - 3.2. Partnerselskaber 100
- 4. Andelsvirksomhed, A.m.b.a. 103
- 5. Selskab med begrænset ansvar, S.m.b.a. 113
- 6. Foreninger – erhvervsdrivende og ideelle 115
- 7. Fonde – erhvervsdrivende og ikke-erhvervsdrivende 122
- 8. Filial i Danmark af et udenlandsk selskab 136

Kapitel 4 Selskabsskatterettens grundbegreber 147

- 1. Selskabsskatterettens praktiske betydning 147
- 2. Retsgrundlaget 148
 - 2.1. Danmark 148
 - 2.2. Primær EU-ret 148
 - 2.3. Sekundær EU-ret 150
 - 2.4. OECD 151
- 3. Skattesatserne 152
- 4. Ubegrænset dansk skattepligt 155
 - 4.1. Sondringen mellem begrænset og ubegrænset skattepligt 155
 - 4.2. Når en ellers personlig virksomhed ønskes drevet i selskabsform 157
 - 4.3. Personen bør ofte eje sit driftsselskab via et holdingselskab 158
 - 4.4. Fonde – hvordan beskattes de? 159
 - 4.5. Foreninger – hvordan beskattes de? 161
 - 4.6. Forening eller fond – hvad skal man vælge? 161
- 5. Udenlandsk selskab – hvornår skattepligtigt til Danmark? 162
- 6. Skatteplanlægning og skattetænkning 168
 - 6.1. Naturlige motiver til skattetænkning samt værnregler herimod 168
 - 6.2. Skatteplanlægning gennem undladelse af etablering 169
 - 6.3. Skattetænkning – income drivers i et lavskattelands 170
 - 6.4. Skattetænkning – reduktion af skatten via samhandelsvilkår (transfer pricing, TP) 170
 - 6.5. Hvordan undgår en koncern »økonomisk dobbeltbeskatning«, når SKAT korrigerer? 172
 - 6.6. Den danske indkomst udhules gennem gæld til et koncernselskab i udlandet 173
 - 6.7. Dansk indkomst udhules gennem stor gæld, uanset optaget hos hvem 174

6.8. Placering af aktier, obligationer mv. i udenlandsk selskab med lav skat	175
7. Sambeskatning	175
8. Fusion og overtagelse	179
8.1. Afståelsesbeskatning eller skattemæssig succession?	179
8.2. Opsummering på strukturændringer – og pas på udtrykket »succession«, som har forskellig selskabs- og selskabsskatteretlig udstrækning	182
8.3. Afståelsesbeskatning kan evt. undgås – også uden at anvende reglerne om skattemæssig succession	183
Kapitel 5 Virksomhed, selskab og virksomhedskøb og -salg	185
1. Virksomhed og selskab er ikke identiske begreber	185
2. Virksomhedskøb og salg, herunder due diligence og mangler	187
Kapitel 6 Oprettelse – navn, retsevne, tegning af kapitalandele samt (online)-registrering af det nye selskab	195
1. Fremgangsmåden ved stiftelse	195
1.1. Forenkling siden 2010	195
1.2. Stifteren eller stifterne	195
1.3. Stiftelsesdokumentet – hvad der altid skal med	197
1.4. Stiftelsesdokumentet – hvad der i visse tilfælde skal med	199
2. Selskabets navn – eneret og navnesærpræg	201
2.1. Betegnelserne A/S, ApS, IVS mv. – hæftelsesrisiko ved manglende angivelse	201
2.2. Adskillelse fra andre selskabsnavne, slægtsnavne mv.	203
2.3. Navnet må ikke vildlede	204
2.4. Navneangivelse på forretningsbreve, hjemmeside mv.	204
2.5. Hvis andre mener, at deres navn, varemærke mv. er krænket	205
2.6. Binavn	208
2.7. Navnekrav og 'navnefrysning' ved likvidation, konkurs, rekonstruktionsbehandling og tvangsopløsning	209
3. Selskabets manglende retsevne indtil registreringen	210
4. Tegning af selskabskapital	212
4.1. Tegning sker på stiftelsesdokumentet med bilag	212
4.2. Forbehold er forbudt	213
4.3. Underkurs er forbudt	214
4.4. Selskabets tegning af egne kapitalandele er forbudt	216
4.5. Accept af tegningen, overtegning, undertegning	216
5. (Online)-registrering af det nye selskab	218

Kapitel 7 Kapitaltilførsel – selskabskapital, konvertible obligationer, tegningsretter mv. 221

1. Kapitaltilførsel ved stiftelsen 221
 - 1.1. Tegningskurs, overkurs, indbetaling samt mulighed for udskudt indbetaling (25 pct.-reglen) 223
 - 1.1.1. Tegningskurs og overkurs 223
 - 1.1.2. Indbetaling og udskudt indbetaling 224
 - 1.1.3. Hvornår kan man nøjes med 25 pct., og hvornår kræves der 100 pct. indbetaling? 224
 - 1.1.4. Pligt til indbetaling af restindskud på anfordring; konsekvenser af restance 225
 - 1.1.5. Ret til indbetaling, fx forud for salg af kapitalandelen 227
 - 1.1.6. Opfyldelse af restkravet gennem modregning eller apportindskud 227
 - 1.1.7. Forbud mod selskabets salg eller pantsætning af restkravet 228
 - 1.1.8. Overdragelse af en ikke fuldt indbetalt kapitalandel 229
 - 1.1.9. Forældelse af resthæftelsen 229
 - 1.1.10. Regnskabs- og udbyttedmæssige konsekvenser af udskudt indbetaling 230
 - 1.1.11. Angivelse af selskabskapitalens størrelse på brevpapir mv. 231
 - 1.2. Apportindskud, dvs. indskud af andet end penge 232
 - 1.2.1. Baggrunden for reglerne om apportindskud 232
 - 1.2.2. Hvilke aktiver må anvendes som apportindskud? Indskud med tilbagevirkende kraft? 233
 - 1.2.3. Vurderingsberetning 235
 - 1.2.4. Åbningsbalance ved indskud af virksomhed 238
 - 1.2.5. Vurderingsmænd 240
 - 1.2.6. Børsnoterede værdipapirer eller allerede værdiansatte aktiver 241
 - 1.2.7. Apportindskudte aktiver er solgt – de ejes nu af selskabet 242
 - 1.2.7.1. Privatretlige konsekvenser 242
 - 1.2.7.2. Skatte- og afgiftsretlige konsekvenser af apportindskuddet 243
 - 1.2.8. »Apportindskudte« passiver – debitorskifte kræver kreditorsamtykke 245
 - 1.3. Forbud mod tegning af egne kapitalandele 247
2. Kapitalforhøjelser – nye kapitalandele, fondsandele, konvertible gældsbreve, warrants 248

- 2.1. Overblik over kapitalforhøjelser – forbud mod forbehold og underkurs 248
- 2.2. Generalforsamlingens kompetence og majoritet – direkte beslutning eller bemyndigelse til det centrale ledelsesorgan 249
- 2.3. Bemyndigelse for det centrale ledelsesorgan til at forhøje selskabskapitalen eller udstede konvertible obligationer eller warrants 251
- 2.4. Konkret udnyttelse af en bemyndigelse i vedtægterne 254
- 2.5. Procedure- og indkaldelseskrav særligt for aktieselskaber 256
- 2.6. Generalforsamlingens beslutning om en konkret forhøjelse 259
- 2.7. Apportindskud og kapitalforhøjelse 265
- 2.8. Gældskonvertering og kapitalforhøjelse 267
- 2.9. Fortegningsret og mulighed for fravigelse af denne; fortegningsrettens omsættelighed 269
- 2.10. Tegning og bortfald af tegning 275
- 2.11. Fondsandele («fondsforhøjelse») 277
- 2.12. Konvertible gældsbreve og warrants 280
 - 2.12.1. Begreberne – konvertible gældsbreve og warrants 280
 - 2.12.2. Generalforsamlingsbeslutning om udstedelsen 281
 - 2.12.3. Bemyndigelse for det centrale ledelsesorgan til udstedelsen 284
- 2.13. Anmeldelse og registrering af kapitalforhøjelser og beslutninger herom 286
- 2.14. Udbyttegivende gældsbreve 287

Kapitel 8 Kapitalafgang – udbytte, erhvervelse af egne kapitalandele, selv- og efterfinansiering, lån, gave, tab 289

1. Overblik over kapitalafgang – kravet om forsvarlighed 289
2. Udbytte 290
 - 2.1. Ordinært udbytte 290
 - 2.2. Ekstraordinært udbytte 297
 - 2.3. Udbyttebegrænsning efter overtagelse af børsnoteret selskab 301
3. Egne kapitalandele 303
 - 3.1. Hvorfor erhverver selskaber egne kapitalandele? 303
 - 3.2. Ingen stemmeret mv. for egne kapitalandele 307
 - 3.3. Fuldt indbetalte kapitalandele; eje eller pant; mod eller uden vederlag; lighedsgrundsætningens betydning 308
 - 3.4. Kun med frie reserver 309
 - 3.5. Kun efter bemyndigelse (i indtil 5 år) fra generalforsamlingen 311
 - 3.6. Bemyndigelse kan undværes ved »truende skade« 313
 - 3.7. Ekstraordinær erhvervelse ved kapitalnedsættelse, fusion mv. 315
 - 3.8. Afhændelsespligt for ulovlige eller retsstridige erhvervelser 318

INDHOLD

- 3.9. Datterselskabets erhvervelse af kapitalandele i moderselskabet 318
- 4. Økonomisk bistand fra selskabet til ejere og ledelse 318
 - 4.1. Udgangspunktet: Forbud mod »økonomisk bistand« til ejere og ledelse (kapitalejerlån og ledelselån) 318
 - 4.2. Selvfinansiering – selskabet må give lån mv. til køb af kapitalandele 320
 - 4.2.1. Ulovlig selvfinansiering 320
 - 4.2.2. Lovlig selvfinansiering 321
 - 4.3. Efterfinansiering – selskabet må betale udbytte også efter en overtagelse 324
 - 4.4. Sædvanlige forretningsmellemværender – selskab og kapitalejer må have ordinær samhandel mv. 325
 - 4.5. Koncernlån – datterselskaber må give lån mv. til deres moderselskab 328
 - 4.6. Medarbejderlån – selskabet må give lån mv. til køb af kapitalandele 331
 - 4.7. Bank og realkredit – også lån mv. til kunder, der er kapitalejere i banken 332
 - 4.8. Sanktioner ved ulovlig »økonomisk bistand« – selskabs-, regnskabs-, skatte- og strafferetligt 333
- 5. Reaktionspligt ved kapitaltab af en vis størrelse 339
- 6. Nedsættelse af selskabskapitalen 341
 - 6.1. Hvorfor nedsætte kapitalen? 341
 - 6.2. Kompetence, procedure og flertalskrav 342
 - 6.3. Anpartsselskaber – bemyndigelse til det centrale ledelsesorgan 344
 - 6.4. Beslutningens indhold: nedsættelsens formål samt eventuel over- eller underkurs for udbetaling 345
 - 6.5. Kapitalnedsættelse med apportudbetaling 346
 - 6.6. Registrering og kreditoropfordring (»proklama«) samt kapitalnedsættelsens gennemførelse 348
- 7. Generel regel om tilbagebetaling af retsstridige udbetalinger 349
- 8. Gaver fra et selskab til almennyttige formål mv. 351

Kapitel 9 Kapitalandele (aktier og anparter) – kapitalbeviser, ejerbog, Det Offentlige Ejerregister, omsættelighedsindskrænkninger og indløsningsregler 353

- 1. Ejerbeviser 353
- 2. VP-registrerede kapitalandele 356
- 3. Ejerbogen 360
 - 3.1. Ejerbogens oprettelse og førelse, herunder eventuelt elektronisk 360
 - 3.2. Indsigt i ejerbogen 361

- 3.3. Anmeldelse af ejerskifte eller pantsætning – notering i ejerbogen 363
- 4. Det Offentlige Ejerregister og offentlig indsigt i »betydelige kapitalposter« og selskabs »reelle ejere« 365
 - 4.1. Indsigt vedrørende »betydelige kapitalposter« i selskabet 366
 - 4.2. Indsigt vedrørende selskabs »reelle ejere« 371
- 5. Tinglig sikring ved køb af eller pant i kapitalandele 375
- 6. Omsættelighedsindskrænkninger 377
 - 6.1. Begreb, fortolkning og forholdet til ejaftaler 377
 - 6.2. Forkøbsret og køberet 382
 - 6.3. Samtykke fra selskabet til overgang af kapitalandele 386
 - 6.4. Medsalgsklausuler – salgsret og salgsplicht 388
- 7. Indløsningsregler 389
 - 7.1. Hvad er »indløsning«, og i hvilke sammenhænge optræder den? 389
 - 7.2. Vedtægtsbestemt indløsning, § 69 391
 - 7.3. Vedtægtsbestemt amortisation, § 74 395
 - 7.4. 9/10 majoritetssituation – majoritetsejeren kræver at indløse minoritetsejerne, § 70 397
 - 7.5. 9/10 I majoritetssituation – en minoritetsejer kræver sig indløst, § 73 402
 - 7.6. Indløsningstilbud til minoritetsejere ved overtagelse af børsnoteret selskab, § 71 403
 - 7.7. Nedstemt minoritetsejer kræver sig indløst ved vidtgående vedtægtsændringer, § 110 404
 - 7.8. Nedstemt minoritetsejer kræver sig indløst ved grænseoverskridende fusion, spaltning eller fraflytning, §§ 286, 306 eller 318k 406
 - 7.9. Majoritetsmisbrug – minoritetsejer kræver sig indløst, § 362, stk. 2 407
 - 7.10. Majoritetsmisbrug – minoritetsejer kræver at indløse majoritetsejeren, § 362, stk. 3 407
- 8. Lige ret for alle kapitalandele (selskabsrettens lighedsgrundsætning) 408
 - 8.1. Udgangspunktet: ligebehandling 408
 - 8.2. Fravigelse af lighedsgrundsætningen gennem opdeling af selskabskapitalen i kapitalklasser 411

Kapitel 10 Vedtægter, forretningsorden og ejaftaler 417

- 1. Vedtægterne 417
 - 1.1. Vedtægternes funktion, fortolkning og terminologi 417
 - 1.2. Obligatorisk mindsteindhold 421
 - 1.2.1. Navn og eventuelle binavne 421
 - 1.2.2. Formålsbestemmelsen 422

INDHOLD

- 1.2.3. Selskabskapitalens størrelse og fordeling 425
- 1.2.4. Aktiernes eller anparternes rettigheder 427
- 1.2.5. Selskabets ledelsesorganer 427
- 1.2.6. Indkaldelse til generalforsamlinger 428
- 1.2.7. Selskabets regnskabsår 429
- 1.3. Yderligere emner for vedtægterne 431
- 2. Forretningsorden for bestyrelse eller tilsynsråd 432
- 3. Ejerftaler 435
 - 3.1. Begrebet og behovet 435
 - 3.2. Stemmeoverførsel eller stemmebinding 436
 - 3.3. Ugyldighed og bristende forudsætninger 438
 - 3.4. Ejerftalen binder ikke selskabet, kun aftalens parter 440

Kapitel 11 Selskabsorganerne – sammensætning og opgaver 449

- 1. Generalforsamlingen 450
- 2. Terminologien – centrale, hhv. øverste ledelsesorgan 454
- 3. Valg af ledelsesstruktur 455
- 4. Tilsynsråd i stedet for bestyrelse – hvornår er det relevant? 457
- 5. Valg af medlemmer til bestyrelse og tilsynsråd 459
- 6. Ansættelse af direktion 464
- 7. Bestyrelsens, hhv. tilsynsrådets opgaver 465
- 8. Direktionens opgaver 469
 - 8.1. Selskab med bestyrelse 469
 - 8.2. Selskab uden bestyrelse 471
 - 8.3. Yderligere direktionsopgaver uanset ledelsesstrukturen 471
- 9. Repræsentantskab 472

Kapitel 12 Generalforsamlingen 473

- 1. Alternativer til almindelig fysisk generalforsamling 473
 - 1.1. Møde undlades ifølge konkret beslutning i enighed 473
 - 1.2. Møde undlades ifølge generel vedtægtsbestemmelse 474
 - 1.3. Delvis elektronisk generalforsamling 476
 - 1.4. Fuldstændig elektronisk generalforsamling 478
 - 1.5. Fælles krav til delvis og fuldstændig elektronisk generalforsamling 479
 - 1.6. Særligt om systemsvigt og konsekvenserne heraf 481
- 2. Elektronisk kommunikation mellem selskabet og kapitalejerne 482
 - 2.1. Elektronisk kommunikation med alle kapitalejere i kraft af en generel vedtægtsbestemmelse 482
 - 2.2. Elektronisk kommunikation med nogle kapitalejere i kraft af individuelle aftaler 487
- 3. Møderet 488

4. Taleret 491
5. Stemmeret 492
6. Brevstemme 494
7. Fuldmagt og eventuel proxy-adviser 497
8. Rådgiver 502
9. Registreringsdato 503
 - 9.1. Noterede selskaber (aktieselskaber) 503
 - 9.2. Unoterede selskaber (aktie- og anpartsselskaber) 504
10. Tid og sted 505
11. Ordinær generalforsamling 506
12. Ekstraordinær generalforsamling 507
13. Dagsorden og forslagsret 508
14. Indkaldelse og fremlæggelser før generalforsamlingen 512
 - 14.1. Indkaldelsen 512
 - 14.2. Fremlæggelserne 516
15. Sprog 517
16. Dirigent og protokol 518
 - 16.1. Dirigenten og dennes opgaver og kompetencer 518
 - 16.2. Referatets indhold og kapitalejernes adgang til referatet 521
17. Spørgsmål og svar 523
 - 17.1. Mundtlig lovbestemt spørgsmålsret under generalforsamlingen – alle selskaber 523
 - 17.2. Skriftlig vedtægtsbestemt spørgsmålsret før generalforsamlingen – alle selskaber 525
 - 17.3. Skriftlig lovbestemt spørgsmålsret før generalforsamlingen – børsnoterede selskaber 525
 - 17.4. Revisors pligt til at besvare spørgsmål 526
18. Stemmeafgivningen 528
 - 18.1. Samlet stemme på alle ejerens kapitalandele 528
 - 18.2. Professionelle repræsentanter for kapitalejere 528
 - 18.3. Inhabilitet hos kapitalejer eller fuldmægtig 529
 - 18.4. Egne kapitalandele 533
19. Flertalskravet til den enkelte beslutning 534
 - 19.1. Simpelt flertal – og løsningen ved stemmelighed 534
 - 19.2. Dobbelt 2/3 flertal – almindelige vedtægtsændringer 537
 - 19.3. Særlige krav i vedtægterne – skærpet majoritet, quorum mv. 541
 - 19.4. Dobbelt 9/10 flertal – vidtrækkende vedtægtsændringer 542
 - 19.4.1. Hvilke typer beslutninger? 542
 - Udlodning af midler til ikke-kapitalejere: 543
 - Indførelse eller skærpelse af omsættelighedsbegrænsninger mv.: 544
 - Indførelse af indløsningspligt: 544

INDHOLD

- Indførelse eller skærpelse af
 - stemmeretsbegrænsninger: 544
 - Uproportional spaltning: 544
 - »Fremmed« generalforsamlingsprog uden simultantolkning: 544
 - »Fremmed« dokumentprog: 544
 - 19.4.2. Exitmulighed for nedstemte kapitalejere 545
- 19.5. Tilslutning fra kapitalejere, hvis retsstilling forringes 546
 - 19.5.1. Forskydning af retsforholdet mellem kapitalklasser 546
 - 19.5.2. Indgreb i individualrettigheder 547
- 19.6. Tilslutning fra samtlige kapitalejere 549
- 20. Majoritetsmisbrug 551
- 21. Retssag om beslutningers gyldighed 555

Kapitel 13 Ledelsens interne forhold – møder, beslutninger, inhabilitet, protokol, tavshedspligt, vederlag mv. 563

- 1. Formanden for bestyrelsen eller tilsynsrådet 564
- 2. Indkaldelse og afholdelse af møder 567
- 3. Skriftlige og elektroniske møder 568
 - 3.1. Skriftligt møde – sluttidspunkt fastsættes 568
 - 3.2. Elektronisk møde – samtidig tilstedeværelse 569
- 4. Beslutningsdygtighed og flertalskrav – suppleanter og fuldmagter 571
- 5. Sproget på møderne 574
- 6. Inhabilitet 575
- 7. Forhandlingsprotokollen 580
- 8. Revisionsprotokollen og oplysninger til revisor 582
- 9. Tavshedspligt 584
- 10. Vederlag 587
 - 10.1. Fælles regler for alle selskaber 587
 - 10.2. Incitamentsløn i børsselskaber mv. 589
- 11. Spekulationsforbud 591
- 12. Utilbørlige ledelsesbeslutninger, fx som led i majoritetsmisbrug 592

Kapitel 14 Ledelsens eksterne forhold – tegning og repræsentation, fuldmagt, prokura og erstatningsansvar 595

- 1. Repræsentations- og tegningsret 595
- 2. Fuldmagts- og passivitetsprincipper supplerer tegningsreglerne 601
 - 2.1. Stillingsfuldmagt 602
 - 2.2. Tolerancefuldmagt 603
 - 2.3. Adfærdsfuldmagt 604
 - 2.4. Passivitet 605
 - 2.5. Regres mod ledelsesmedlemmet fra den skuffede part 606

3. Egentlig fuldmagt fra selskabet 607
4. Prokura 609
5. Bestyrelses-, direktions- og tilsynsrådsansvar 610
 - 5.1. Fremmed ret, internationalt lovvalg, værneting samt fællesskabsret vedrørende bestyrelsesansvar 612
 - 5.2. Lovgrundlaget for ansvaret 613
 - 5.2.1. Skade tilføjet selskabet 613
 - 5.2.2. Skade tilføjet andre 613
 - 5.2.3. Hvem kan ifalde ansvar? 615
 - 5.2.4. Flere skadevoldere: solidaritet; regres 616
 - 5.2.5. Lempelse 619
 - 5.2.6. Søgsmålsretten, selskabsrets krav 621
 - 5.2.7. Søgsmålsretten, minoritetssøgsmål 622
 - 5.2.8. Søgsmålsretten, aktionærers direkte tab 623
 - 5.2.9. Søgsmålsretten, kreditorers tab 625
 - 5.2.10. Tab og kausalitet skal påvises 627
 - 5.3. Nærmere om ansvarsstandarden 631
 - 5.3.1. Skøn og fejlskøn 634
 - 5.3.2. Aktivitet og passivitet 637
 - 5.3.3. Detailviden eller overordnet tilsyn 639
 - 5.3.4. Budgettering: skal worst case altid forudses? 641
 - 5.3.5. Perioderegnskaber og rapporter som styrings- og kontrolinstrumenter 642
 - 5.3.6. Fortsættelse ud over »håbløshedspunktet« – i dag snarere: »indstillings- eller tilpasningspunktet« 644
 - 5.3.7. Ansvar for A-skat, moms og andre offentlige midler 649
 - 5.3.8. Udlån, udtræk, bortgivelse mv. af selskabets midler; krænkelse af loyalitetspligt 651
 - 5.4. Ansvarsforsikring for direktion og bestyrelse. »Selvforsikring« gennem friholdelseserklæring fra selskabet 654

Kapitel 15 Koncerner – forholdet mellem koncernselskaberne, holdingselskaber, spørgsmål om identifikation mv. 657

1. Flerhed eller enhed – entity law eller enterprise law 657
2. Hvornår foreligger der en koncern? Koncernbegrebet i dansk selskabsret 658
 - 2.1. Moderselskab + dattervirksomhed(er) = koncern 658
 - 2.2. Samme koncernbegreb på en række andre retsområder 659
 - 2.3. I hvilket omfang omfattes udenlandske koncernselskaber? 660
 - 2.4. Kun ét selskabsretligt moderselskab 661
 - 2.5. »Bestemmende indflydelse« som det afgørende kriterium 662

INDHOLD

- 2.6. Hvis der er et absolut stemmeflertal: formodning for »bestemmende indflydelse« 662
- 2.7. Hvis der ikke er et absolut stemmeflertal: andre måder at opfylde koncernbegrebet på 664
 - 2.7.1. Råderet over et absolut stemmeflertal gennem aftale 665
 - 2.7.2. Råderet over datterselskabets finansielle og driftsmæssige forhold 666
 - 2.7.3. Råderet over flertallet af mandater i det øverste ledelsesorgan 666
 - 2.7.4. Råderet over et faktisk stemmeflertal 668
3. Ret og pligt mellem koncernselskaber 669
 - 3.1. Underretning fra moderselskabet – oplysninger fra datterselskabet
Underretning fra moderselskab til datterselskab 669
Oplysninger fra datterselskab til moderselskab 669
 - 3.2. Koncernforbundne selskabers kapitalandele sammentælles i relation til tærsklerne for »betydelige kapitalandele« 671
 - 3.3. Medarbejderkapitalandele på koncernbasis 672
 - 3.4. Beholdning af egne kapitalandele – datterselskabers erhvervelser medregnes 672
 - 3.5. Spekulationsforbuddet – omfatter alle selskaber i koncernen 673
 - 3.6. Formålsbestemmelsen – datterselskabernes aktiviteter skal kunne rummes i moderselskabets formål 673
 - 3.7. Spørgsmålsretten på moderselskabets generalforsamling 674
 - 3.8. Må moderselskabet helt eller delvis overtage ledelsen af datterselskabet? 674
4. Identifikation mellem koncernselskaber 679
 - 4.1. Generelt om identifikation 679
 - 4.2. Identifikation i dansk retspraksis 680
 - 4.3. Identifikation i EU-retspraksis 684
5. Holdingselskaber 689

Kapitel 16 Medarbejderne – medbestemmelse og medejendomsret gennem bestyrelses- eller tilsynsrådsrepræsentation og medarbejderkapitalandele 695

1. Medbestemmelse gennem bestyrelses- eller tilsynsrådsrepræsentation 695
 - 1.1. Selskabsrepræsentation 695
 - 1.2. Koncernrepræsentation 700
 - 1.3. Medarbejderrepræsentanternes retsstilling 702
 - 1.4. Medbestemmelse efter en grænseoverskridende fusion eller spaltning 704
2. Medejendomsret gennem medarbejderkapitalandele 706

- 2.1. Indledning 706
- 2.2. Selskabsretlige rammer for generelle og ikke-generelle medarbejderordninger 707
- 2.3. Skatteretlige rammer 708
 - 2.3.1. Beskatning som løn 709
 - 2.3.2. Skattefrihed, idet medarbejderen betaler markedspris 709
 - 2.3.3. Skattebegünstigede medarbejderordninger – genindført i 2016 711
 - 2.3.3.1. Ordninger, der var tilladt, men blev standset fra den 21. november 2011 711
 - 2.3.3.2. Ordninger muliggjort fra den 1. juli 2016 712

Kapitel 17 Erhvervsstyrelsen og Erhvervsankenævnet 713

- 1. Erhvervsstyrelsen 713
 - 1.1. Generelt om styrelsen og dens funktioner 713
 - 1.2. Styrelsens register over selskaberne, deres forhold og ændringer heri 713
 - 1.3. Anmeldelse, registrering og selvregistrering 716
 - 1.4. Registreringsnægtelse, berigtigelse og registreringsblokering 720
 - 1.5. Krænkelse af tredjemands ret gennem det registrerede 724
 - 1.6. Anmeldelsesfristen og dens nærmere beregning 725
- 2. Erhvervsankenævnet 726
- 3. Fælleseuropæisk registersammenkobling 731

Kapitel 18 Årsrapporten i hovedtræk 733

- 1. Regnskabsrettens retskilder 733
- 2. Hovedtræk af regnskabsreglerne 734

Kapitel 19 Fusion, spaltning, omdannelse samt grænseoverskridende flytning af hjemsted 739

- 1. Overtagelsesmetoder 739
 - 1.1. Sondringen mellem fusion, spaltning, virksomhedsoverdragelse og majoritetsovertagelse 739
 - 1.2. Universalsuccession, partialsuccession – eller ingen succession 741
 - 1.3. Forenklinger – hvilke dokumenter kan man slippe for at udarbejde ved dansk og international fusion, spaltning samt omdannelse? 746
 - 1.3.1. Dansk fusion 746
 - 1.3.2. Dansk spaltning 747
 - 1.3.3. Grænseoverskridende fusion 749
 - 1.3.4. Grænseoverskridende spaltning 750
 - 1.3.5. Omdannelse fra A.m.b.a. til A/S 750
- 2. Fusion mellem danske selskaber 751

INDHOLD

- 2.1. Definition af »fusion« 751
- 2.2. Eventuel fusionsplan 753
- 2.3. Eventuelle fusionsredegørelser 755
- 2.4. Eventuel mellembalance 756
- 2.5. Eventuel vurderingsberetning om apportindskud 756
- 2.6. Eventuel vurderingsmandsudtalelse og kreditorerklæring 758
- 2.7. Kreditorernes anmeldelse af krav 759
- 2.8. Indsendelse af fusionsdokumenter til Erhvervsstyrelsen 760
- 2.9. Beslutningen om at gennemføre fusionen 761
- 2.10. Godtgørelse for urimeligt fusionsvederlag 766
- 2.11. Fusionens retsvirkninger 767
- 2.12. Registrering af fusionens gennemførelse 771
- 2.13. Lodret fusion mellem moderselskab og 100 pct. ejet datterselskab 773
- 2.14. Medarbejdernes retsstilling ved fusionen – ansættelse og medbestemmelse 774
3. Spaltning mellem danske selskaber 775
 - 3.1. Definition af »spaltning« 775
 - 3.2. Eventuel spaltningsplan 777
 - 3.3. Eventuelle spaltningsredegørelser 780
 - 3.4. Eventuel mellembalance 780
 - 3.5. Eventuel vurderingsberetning om apportindskud 781
 - 3.6. Eventuel vurderingsmandsudtalelse og kreditorerklæring 781
 - 3.7. Kreditorernes anmeldelse af krav 782
 - 3.8. Indsendelse af spaltningsdokumenter til Erhvervsstyrelsen 783
 - 3.9. Beslutningen om at gennemføre spaltningen 784
 - 3.10. Godtgørelse for urimeligt spaltningsvederlag 787
 - 3.11. Spaltningens retsvirkninger 787
 - 3.12. Registrering af spaltningens gennemførelse 789
 - 3.13. Lodret spaltning af et 100 pct. ejet indskydende selskab 790
 - 3.14. Medarbejdernes retsstilling ved spaltningen – ansættelse og medbestemmelse 790
4. Fusion og spaltning med udenlandsk selskab 791
5. Flytning af hjemsted til eller fra udlandet 795
 - 5.1. Hvad tillader EU-retten? 795
 - 5.2. Flytning via omvendt lodret grænseoverskridende fusion 796
 - 5.3. Flytning af faktisk hjemsted (ledelsens sæde), men ikke af det registrerede hjemsted (dvs. ikke flytning af den juridiske person) 797
 - 5.4. Flytning af registreret hjemsted, dvs. flytning af den juridiske person 804
6. Omdannelse af selskabsformen 807

- 6.1. Anpartsselskab omdannes til aktieselskab 807
- 6.2. Aktieselskab omdannes til anpartsselskab 808
- 6.3. Aktieselskab omdannes til partnerselskab 808
- 6.4. Partnerselskab omdannes til aktieselskab 809
- 6.5. Andelsselskab omdannes til aktieselskab 810

Kapitel 20 Likvidation og opløsning ved betalingserklæring 813

- 1. Opløsningsmåderne 813
- 2. Beslutning om likvidation 814
- 3. Likvidationens gennemførelse 816
- 4. Hæftelse og ansvar for selskabets gæld efter likvidationens afslutning 822
- 5. Opløsning ved betalingserklæring 823

Kapitel 21 Tvangsopløsning, konkurs samt inden- og udenretlig rekonstruktion 825

- 1. Tvangsopløsning 825
- 2. Konkursbegæring og konkurskarantæne 828
 - 2.1. Konkursbegæring og registreringsblokering 828
 - 2.2. Konkurskarantæne – 3 års karantæne efter groft uforsvarlig forretningsførelse 829
- 3. Rekonstruktion 832
 - 3.1. Tværgående insolvens- og selskabsretlige tiltag 832
 - 3.2. En NEWCO-holdingløsning 833
 - 3.3. En NEWCO-datterløsning (drop-down) 834
 - 3.4. En NEWCO-søsterløsning 835
 - 3.5. Fælles krav til en NEWCO-løsning: armslængdevilkår 837
- 4. Rekonstruktion inden for konkursloven (virksomhedssalg, tvangsakkord) 839

Litteratur 843

Domme og kendelser 853

Stikord 861